

KOHA Kütüphane Otomasyonu: Süleyman Demirel Üniversitesi Örneđi

VOLKAN SÖNMEZ, HAKAN CANDOĐAN, UĐUR BULGAN

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

AKADEMİK BİLİŐİM 2014

05-07 ŐUBAT 2014, MERSİN ÜNİVERSİTESİ

AKADEMİK BİLİŐİM
MERSİN ÜNİVERSİTESİ

Giriş

- ▶ Neden otomasyon programı değiştirme ihtiyacı duyduk?
- ▶ Neden KOHA?
- ▶ Planlama aşaması
- ▶ Hazırlık aşamaları
- ▶ Geçiş ve geçiş esnasında karşılaştıklarımız
- ▶ İzleme hata düzeltme
- ▶ Deęerlendirmeler

BLISS

- ▶ Yeni standartları karşılamıyor (RDA vs.)
- ▶ Eksik ve yetersiz modülleri var
 - ▶ Kullanıcı yönetim modülü geliştirici bağımlı
 - ▶ Otorite desteği yok
 - ▶ Süreli yayınlar modülü yok
 - ▶ Sağlama ve sayım modülleri problemlı
 - ▶ Raporlama geliştirici bağımlı
- ▶ Geliştirilmesi durmuş
- ▶ Destek zayıf
- ▶ Web arayüzü ihtiyaçları karşılamıyor

Araştırdığımız Otomasyon Programları

Ölçek	Program	Demo/ Sunum	Maliyet	Yıllık Bakım	Yeterlilik	Otorite Desteği	Z39.50
150.000- 500.000 kayıt	Evergreen	X	Ücretsiz	-	X	Var	Var
	KOHA	X	Ücretsiz	-	X	Var	Var
70.000+ kullanıcı	Millennium	-	100.000\$ +	14.000\$ +	X	Var	Var
	SirsiDynix	X	100.000\$ +	8.000\$ +	X	Var	Var

Planlama

- ▶ Ekip oluşturulması (Çeviri, Sistemci, Katalog)
- ▶ Altyapı ihtiyaçların tespiti (Donanım vb.)
- ▶ KOHA test sunucusu kurulumu ve personel eğitimi
- ▶ Verilerin hazırlanması (Katalog, Kullanıcı)
- ▶ Verilerin KOHA test sunucusuna yüklenmesi ve test edilmesi
- ▶ Katalog kayıtlarındaki düzenlemeler (Leader, 008, 007 vb. alanlarda)
- ▶ Barkod normalizasyonu
- ▶ KOHA sunucusunun kurulumu ve geçiş
- ▶ İzleme ve hata giderme
- ▶ Uygulamalı KOHA eğitimi

Ön hazırlık 1 (Kurulum ve ayarlar)

- ▶ KOHA kurulumu
 - ▶ Linux işletim sistemi kurulumu
 - ▶ Perl modülleri kurulumu
 - ▶ Zebra kurulumu ve ayarları
 - ▶ Web ve mysql ayarları
 - ▶ Cron ayarları
 - ▶ Örnek kayıtları aktarılması
- ▶ Test aşaması ve arayüze aşinalık
- ▶ Kütüphane personeli eğitimi

Ön hazırlık 2 (KOHA Ayarları)

- ▶ Kütüphane ihtiyaçlarına yönelik ayarların yapılması
 - ▶ Kütüphane oluşturulması
 - ▶ Materyal türlerinin tanımlanması
 - ▶ Kullanıcı ayarları ve türlerinin tanımlanması
 - ▶ Onaylanmış değerlerin tanımlanması (Yer bilgileri, Koleksiyon bilgileri vb.)
 - ▶ Katalog ile ilgili ayarlar (MARC çerçeve ayarları, RDA ayarları, Otorite ayarları vb.)
 - ▶ Yönetim ayarları (eposta adresi, günlük ayarları vb.)
 - ▶ Dil ve bölgesel ayarlar
 - ▶ Dolaşım ayarları (Dolaşım ve ceza kuralları, tatil ayarları, ayırma ayarları, uyarı ve hatırlatma ayarları vb.)

Ön hazırlık 3 (Veriler)

- ▶ Mevcut otomasyon programından (BLISS) alınacak verilerin ve veri biçiminin (format) tespiti
 - ▶ Katalog verileri (MARC kayıtları ve cilt/kopya bilgileri)
 - ▶ Dolaşım verileri (Ödünçteki materyaller ve gecikme verileri)
 - ▶ Kullanıcı bilgileri
- ▶ Verilerin yeni otomasyon programına uygun olacak biçime dönüştürülmesi
 - ▶ Katalog verileri: BLISS programının kullandığı oracle veritabanında saklanan MARC kayıtları, cilt/kopya bilgileri ile beraber, geliştirilen bir php betik programı ile alınıp, MARC biçiminde kaydedildi
 - ▶ Mevcut otomasyon programındaki kullanıcı bilgileri yeni programa olduğu gibi aktarılmadı. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile görüşülerek Personel ve Öğrenci işleri otomasyon programlarındaki kullanıcı verileri alındı ve KOHA kullanıcı içe aktarma modülü kullanılacak biçime (csv) dönüştürüldü

Ön hazırlık 4 (Veriler -2)

- ▶ Kullanıcı verileri KOHA programına yüklenmiştir
- ▶ BLISS programındaki kullanıcılar ile KOHA üzerindeki kullanıcılar, tckimlik ve öğrenci numaraları kullanılarak, eşleştirildi
- ▶ Yapılan kullanıcı eşleştirmesine göre, BLISS programındaki dolaşım verileri kullanılarak, KOHA programına uygun şekilde veri alma yöntemi belirlendi

Geçiş

- ▶ Geçiş takvimi belirlendi. (Hangi tür verilerin hangi sırayla ve ne zaman atılacağı)
- ▶ Geçiş, kütüphanenin hizmet vermediği bir Pazar günü yapılacak şekilde planlandı
- ▶ Cuma gününe kadar KOHA program kurulumu ve ayarları tamamlandı
- ▶ Kataloglama hizmeti Cuma günü durdurulmuş, ardından kullanıcı kayıtları ve MARC bilgileri KOHA programına aktarıldı
- ▶ Pazar günü BLISS OPAC ve Dolaşım hizmeti durdurularak dolaşım verileri KOHA programına aktarıldı
- ▶ Testler yapıldı
- ▶ Pazartesi gününden itibaren KOHA otomasyon programı kullanılmaya başlandı

İzleme ve hata düzeltme

- ▶ KOHA raporlama modülünden yeni açılan kullanıcıların bilgileri izlendi. (Hatalı kullanıcı bilgisi var mı?)
- ▶ Ayrımlar izlendi
- ▶ Saatlik ve normal ödünç işlemleri izlendi. (Gecikmeler doğru tespit ediliyor mu? Ceza kuralları doğru işliyor mu?)
- ▶ Arayüz üzerindeki çeviriler gözden geçirildi
- ▶ Kullanıcılara giden bilgilendirme e-postaları izlendi

Ara eđitimler

- ▶ İzleme sonucu karşılaşılan problemlere yönelik Dolaşıım birimi personeline ara eğitimler verildi
- ▶ Otorite kullanımı, z39.50, kayıt aktarımları gibi KOHA ile beraber gelen özellikleri kullanımı ile ilgili Katalog birimindeki personele birebir eğitimler verildi
- ▶ Sağlama birim personeline eğitimlere başlandı
- ▶ Referans birimi personeline raporlama eğitimi verildi

Karşılaşılan sorunlar

- ▶ Sorunların kaynağı KOHA değildi
- ▶ Barkod problemi (Barkod normalizasyonu)
- ▶ Dolaşım ekranındaki uyarılara dikkat etmemek
- ▶ Çift kullanıcı (Hem personel hem öğrenci)
- ▶ BLISS üzerinde tanımlı KOHA'da olmayan kullanıcılar
- ▶ Kullanıcıların epostalara bakmaması
- ▶ KOHA ile gelen ek özelliklere kullanıcı uyumu.
(Webden materyal uzatma ve ayırma, vb.)
- ▶ Çevirilen metinlerin arayüz üzerinde kullanıldığı yerler bilinmediğinden anlam kaymaları yaşandı (Pootle sunucusu üzerinden)

Kazanımlar

- ▶ Z39.50 desteği
- ▶ Harvest desteği
- ▶ Otorite modülü ve standartlaşma
- ▶ Süreli yayınlar modülü
- ▶ Detaylı raporlama
- ▶ Kullanıcı yönetimi
- ▶ Sayım
- ▶ Diđer sistemlerle kolay entegrasyon (OCLC, Summon vb.)
- ▶ Kurulum ve bakım maliyet avantajları

KOHA ve diđer sistemler

- ▶ OCLC entegrasyonu (bibliyografik ve otorite kaydı çekme)
- ▶ SUMMON discovery tools entegrasyonu
- ▶ VUFIND Entegrasyonu
- ▶ TOKAT Entegrasyonu
- ▶ Diđer kütüphanelerden Z39.50 kullanarak kayıt çekme

Yararlanılan kaynaklar ve programlar

- ▶ MARCEdit
- ▶ MysqlAdmin
- ▶ Oracle SQL Developer
- ▶ Bywater Solutions firmasının hazırladığı videolar
- ▶ KOHA Manual
- ▶ vi editörü
- ▶ SDÜ Bilgi Merkezi KOHA kurulum belgesi

http://wiki.koha-community.org/wiki/Koha_3.10_on_Centos_6.3_x86_64

Sorularınız

kutuphane@sdu.edu.tr